

GAZETA HUNEDOAREI

ORGAN INDEPENDENT CULTURAL, SOCIAL ȘI DE INFORMAȚII

ABONAMENTUL :

pe un an . 100 Lei || pe 3 luni . 25 Lei
pe 6 luni . 50 Lei || un exemplar 2 Lei

APARE SĂPTĂMÂNAL

SUB CONDUCEREA UNUI COMITET DE REDACȚIE

ADMINISTRAȚIA :

Deva, Strada Regina Maria 12

Convingeri.

Au fost și sunt totdeauna puțini oameni de convingeri, de principii, de aceea nu putem fi decât admiratorii ai acelor, cari își suprapun principiile și convingerile altor interese și sunt constanți pe lângă acelea între orice împrejurări, fiindcă majoritatea își formează deviza: „interesul poartă fesul“.

Ideia însăși evoluează; e bine știut însă că evoluția merge în urma pașilor bătuți de persoane, cari au servit de pioni și cari premerg evoluției cu mult înainte!

Oare organizarea noastră socială e staționară? Nu. Oricât ar fi de conservatori unii oameni, nu sunt în stare să obstacoleze mersul lucrurilor. Oamenii de convingeri infiltrează ideile lor pretutindeni, se transformă spiritele și mergem spre un necunoscut prevestit de aceștia.

Purtătorii acestor idei în epoca lor par a fi mai mult niște utopiști, în realizarea planurilor lor puțini cred; zic însă din nou, că trebuiesc respectați, căci miștile lor sunt în continuu preocupate cu idei, cari în imaginea lor și poate chiar în rea-

litate, aduc îmbunătățirea și renașterea stărilor sociale.

Dacă noi avem în țara noastră comuniști români, teoreticieni și propagatori, atunci aceștia nu trebuiesc necondiționat înfundați în temnițe. Nici nu trebuie supuși vreodată la torturi și tratament prost. Ideia e ca o lumină aprinsă, trăește și luminează, dacă e între împrejurări prielnice, iar între valuri de vânturi se stinge. Și de nu e trainică ideia, se pierde și nu rămâne în urma ei decât un ce ca scrumul de lumină.

Sunt tineri muncitori, cari în decurs de câțiva ani au devenit adevărate caractere, cari în scurt timp și-au însușit atâtea cunoștințe sociale, încât întrec mulți oameni trecuți prin școli. Se declară fără temere de comuniști, de și trecuți sunt prin Jilava; e impresionant însă la ei, că dacă sunt născuți români, așa vor să și rămâie și se plâng, că prin vicisitudinile lor au fost puși în stare de inferioritate chiar față de străini și de spioni. Să vedeți că se numesc de teoreticieni-naționaliști. Iată ce zice unul: „Nu se admite ca poporul muncitoresc român să fie condus din străinătate, căci muncitorii din țările apusene nu evită de fel să ne exploateze, știut fiind

că buna lui situație se datorește faptului, că știu să beneficeze foarte mult din exploatarea coloniștilor și a lucrătorilor din alte țări.“

Se impune un tratament omenesc, căci fiind și ei susținători ai ideii statului național, mai ușor pot fi îndreptați cu vorbă înțeleaptă, decât prin mijloace violente, cari ațâță mai rău focul.

Nu se poate pretinde să fie chiar toți de aceeași părere, căci atunci în lipsă de diversiuni, nici progres nu ar mai fi, am fi o simplă turmă condusă de baci.

Se pare, că conducătorii muncitorimii noastre sunt mai mult evoluționiști, decât însăși masa muncitoare și atunci ar trebui stat mai mult de vorbă cu ei ascultându-le părerile și doleanțele.

A. Filimon.

— La Liceul din Gheorgheni, județul Ciuc, se caută o bucatăreasă-econoamă, plătită cu 1000 lei lunar și întreținerea completă. Se cere să știe carte. De-asemeni cinci servitoarea plătită cu câte 500 lei lunar și întreținerea completă. Doi servitori pedeli, plășiți cu câte 1200 lei fiecare, locuință, încălzit și luminat. Dacă servitorii sunt căsătoriți, nevestele lor pot fi bucatărese sau servitoare în condițiile de mai sus. Toți trebuie să știe românește. A se adresa la Direcțiunea aceluia liceu.

Mărturisirile unei cursiste.

De ELVAS.

(Continuare.)

Din cele relatate se vede clar că cursiștii nu mai erau de o singură categorie ca în anul dintâiu.

Și cu cât vremea trecea, cu atât numărul de categorii creștea; datorită selecționării lor, prin examene, datorită faptului că au depus examenul mai degrabă sau mai târziu, datorită numărului de ani pe cari îi aveau în învățământ, datorită numirii și încadrării lor în învățământul secundar, care poate că nu s'a făcut tocmai sistematic.

O seamă de cursiști tineri și anume aceia cari au reușit să ocupe catedre în Cluj — înscriindu-se la universitate — au căutat să-și completeze studiile, dând paralel diferențele și clasele de liceu — dacă au fost numai absolvenți de școli normale — precum și examenile cerute la Universitate. Onoare lor! Pe lângă că au scăpat de critica aspră și de disprețul oricărui licențiat, s'au mai lepădat și de epitetul de „cursist“.

Cei din alte orașe, bineînțeles că n'au putut-o face.

Alții, au pescuit în apă tulbure! Au dat diferențele și clasele de liceu în primul an, când se putea face lucrul acesta cu multă ușurință!

Cei mai mulți însă — firi mai puțin speculative — s'au mulțumit să-și aprofundeze specialitatea respectivă, căutând să fie bine acolo

unde se găseau, fiind preocupați de faptul că trebuia să facă școală românească, muncind intensiv și cu folos imediat real, fără să se gândească ce avea să se întâmple, mai târziu, cu neînsemnata lor persoană!

Dealtfel eră și foarte greu — ca să nu zic imposibil — să le faci bine pe amândouă, fără să sacrifici una din ele; căci elevii din 1919—1922 mulți nici nu știau măcar românește... și prin urmare se cerea muncă, nu glumă, din partea profesorilor de-atunci.

Și poate că e întrebarea, dacă cursiștii cei cu diploma de liceu, câștigată în felul acesta, prezintă mai multă greutate de cât mulți dintre ceilalți, cari și-au văzut numai de școală, într'o vreme când împrejurările cereau ca munca profesorilor români să fie cât se poate de intensivă!?

În tot cazul experiența ne arată că aceia au fost oameni mai practici; căci în țara noastră încă n'au ajuns timpurile, să se poată stabili valoarea intrinsecă a cuiva, fără multe certificate, ci numai prin muncă și prin conștiințozitate de datorie!!

Un lucru ne întrebăm însă noi cursiștii. Care este pricina că până acuma nu ne-a zis nimeni nici „Dă-te 'ncolo“ și anul acesta de-o dată strigă toți din toate părțile, că s'a aprins Brăila din pricina cursiștilor! Ne micșorează salariul și ne obligă totdeauna și la ore mai multe; va să zică două lovituri!

Să zicem că a trebuit timp pentru revizuirea actelor; dar în cazul acesta, când s'a făcut revizuirea, de ce nu s'a făcut selecționa-

rea promisă? De ce s'a adus pentru toți aceiași sancțiune?

Ne surprinde svonul lansat că cursiștii dela cursurile de profesori din Cluj au fost absolvenți numai a trei sau patru clase de liceu!!

S'au prezentat asemenea candidați pela cursurile de învățători și învățătoare ținute prin diferite localități, paralel cu cele de profesori și poate că opinia publică ne-o fi confundând cu aceia; pentru că și danșii poartă tot numele de „cursist“. Poate că și încadrarea noastră s'a făcut cam pripit și de sigur că eră mai bine să ni se fi răsfoit actele, înainte de încadrare. Ori poate că atunci nu avea pe cine pune în locul nostru?!

Din răsfoirea actelor noastre se putea constata și nedreptățile făcute unor categorii de cursiști, căci:

Sunt unii, cari au avut nu numai școala normală sau liceul complet, dar și teologia-nsă, fiindcă au simțit că au mai multă înclinație și dragoste pentru muzică, cu care se ocupaseră încă din copilărie, au urmat acest curs la Cluj și s'au făcut profesori de muzică, în loc să se facă de religie bunăoară.

Ei bine... acești cursiști, cu toate că au trecut cu succes examenile de specialitate și de capacitate, sunt salariați numai ca maieștri, deși în regat maieștrii cu anumiți ani de serviciu în învățământ sunt asimilați cu profesorii — chiar dacă nu au liceul complet și cu toate că acei cursiști sunt oameni valoroși.

b) Alți cursiști, n'au putut da examenele

O faptă de laudă.

Veteranul învățător pensionat din Hondol, d-l Alexandru Jovan, pensionat după o activitate de preste 40 ani de muncă în ogorul școlii românești, cu suma de 202 lei, zi-i: *două sute și doi lei* lunar, ne trimite la redacție o foarte emoționată epistolă, prin care arată cum foștii elevi ai d-sale, cu ocaziunea sfințitor sărbători ale Paștilor, aducându-și cu drag aminte de fostul lor bun dascăl și povățuitor de pe vremuri, căruia au să-i mulțumească ceia-ce sunt; pentruca să-i ușureze încâtva situația materială mizeră și greul bătrânețelor, au pus din mână'n mână, colectând astfel suma de 1552 lei, pe care i-au predat-o ca o foarte modestă recompensă pentru munca depusă de acesta întru creșterea și educarea lor ca elevi de școală. Inregistrăm cu plăcere astfel de fapte de recunoștință față de cei, cari au muncit o viață întreagă pentru binele și prosperarea altora, dar ne-ar plăcea dacă recunoștința pentru dascălul român s'ar arăta din partea Neamului, din partea Țării întregi. Laudă Vouă Hondolenilor, cari știți să apreciați pe cel-ce a muncit pentru Voi, iar dlui Jovan îi dorim încă multe zile ca să poată fi mândru de foști-săi elevi.

S.

Cultura plantelor medicinale și valorizarea lor.

De profesor Solomon.

O cultură a plantelor medicinale în agricultură este un semn de progres. Agricultură modernă are de scop ca să arate doritorilor de a cultiva astfel de plante, care sunt ele, modalitatea creșterii, culturii și valorizării lor în vederea unui beneficiu maxim, ba chiar și întrebuințarea lor practică. Rentabilitatea cultivării lor este cu atât mai mare, cu cât ele în creșterea lor au cerințe minime. Sunt unele terenuri favorabile culturii acestor plante din care ne aduc un venit pe care altă plantă nu mi'l poate aduce. În cele următoare aduc modul cel mai rentabil de cultură al plantelor medicinale. Economilor (plugarilor) noștri le este suficient ca să le dai un exemplu în pri-

până în 1922 — din diferite motive — și pentrucă le-au dat mai târziu, sunt numai încredințați cu ore, cu toate că au aceleași diplome ca noi.

Vor mai fi poate și alte categorii, cari au fost create de diferite împrejurări.

Ne mai întrebăm, de ce este lumea revoltată numai împotriva profesorilor cursiști și de ce nu se revoltă și împotriva altor funcționari cari au ocupat posturi fără nici o pregătire specială cum am avut-o noi cursiștii!?

Și apoi cu ce suntem noi vinovați că am fost în primele rânduri? Că am riscat să ieșim pe câmpul de luptă, atunci când alții nu îndrăzneau s'o facă; că cei din vechiul Regat am trecut Carpații entusiasmații, fără să ni se fi dat *salar dublu* cum se dă altora care vin astăzi; atrași poate numai de această râmă! — și câte și câte altele?!

Chiar și cursiștii ardeleni, și-au părăsit avuturi frumoase pela sate, — în entuziasmul lor! Unii poate că au fost tentați de măgulirea că au s'ajungă profesori — care situație nu poate fi de loc de invidiat, — iar alții, mai naivi, au crezut că acest sacrificiu îl va răsplăti cândva țara recunoscătoare!!

Au fost și de aceia, cari s'au temut de nesiguranța situației de cursist și după o vară de curs, s'au reîntors frumușel la avutul lor, unde aveau o situație sigură, iar astăzi, poate că rād de cursiștii idialiști, cari sunt veșnic înglodăți în datorii de pe-o lună pe alta!

(Va urma.)

vința aceasta, apoi cunoștințele necesere pentru a provoca în ei un interes viu și începearea muncii în direcția aceasta. Cred că agronomul și învățătorul este menit să ia inițiativa în direcția aceasta și să o arete în comună în mod practic. Încă din prima treaptă a civilizației omenești se cunosc în natură unele din plantele medicinale, care s'au folosit și se folosesc până'n ziua dn azi. Nenorocirea cea mare este, că babele și vrăjitoarele dela țară, care tratează și în zilele noastre boale cu fel de fel de plante medicinale, pe care necunoscându-le greșit, în loc să vindece boala, o agravează sau cauzează bolnavului chiar și moartea.

De acea este de dorit ca poporul să cunoască el însuși plantele medicinale, să le cultive și să le folosească în mod conștient. Astăzi medicina se dezvoltă ca știință independentă, scăpând din cercul vicios de speculațiunii mistice. Puterea vindicătoare a plantelor fiind foarte prețioasă, ea preocupă nu numai babele și vrăjitoarele, ci este supusă examinării științifice. Cunoașterea efectului vindicator al unei plante privește pe medic și farmacist, pe agricultor îl privește mai mult cultura și rentabilitatea ei.

Foarte multe plante medicinale trăesc în stare sălbatică, așa că o cultură a lor n'ar fi rentabilă. Sătenii, în cazul acesta, n'au altceva de făcut, de cât să le culeagă, usuce și să le vândă în comerț. Mai multe plante și mai bine le pot culege copiii de școală, conduși de învățător cu ocazia excursiilor, copiii care altcum hoinăresc toată ziua și cei care păzesc vite încă ar putea găsi ocupație rentabilă, dacă ar cunoaște aceste plante și le-ar ști culege și usca.

Lucru principal este să știm care părți ale ei trebuiesc culese, aceasta ar trebui să le-o arete învățătorul și toți cunoșcătorii ce se ocupă cu strângerea lor.

Pentru o mică orientare voi indica și descrie câteva din plantele medicinale mai comune din ținuturile noastre.

Intotdeauna când cineva voește să se ocupe cu chestiunea aceasta, trebuie să știe că este rentabilă cultivarea plantei cât mai ușor, ci depinde și de prețul drogurilor (astfel se numesc părțile uscate din plantă) în comerț. Rentabilitatea culturii plantelor este mai mare la acelea, care la noi sunt rare sau se află în regiuni mai îndepărtate. Sunt la noi terenuri impropriei oricărui culturi agricole, cum sunt râpile pietroase ce nu aduc nici un folos. Unele din plantele medicinale se pot cultiva și pe asemenea terenuri și încă cu un rezultat destul de bun. Dacă ne hotărâm să cultivăm a plantă, primul lucru este ca să alegem locul potrivit ei.

Toamna trebuie făcută arătura, sămănatul, după natura plantei, primăvara sau toamna: dacă e posibil cu mașina.

Săpatul și plivitul lor trebuie făcut de atâtea ori de câte ori e nevoie. Recoltarea frunzelor se execută totdeauna în timpul potrivit, înainte sau în timpul înfloririi, atunci, când florile sunt deschise; rădăcinile toamna; fructele (semințele) înainte de complectă maturitate (coacere). După ce s'a cules părțile plantelor, se pun să se usuce la locuri umbroase ca: podul caselor, hambare, lese etc. ferite de arșița soarelui și de umezeală. În decursul uscării, frunzele și rădăcinile se întorc ca să se usuce uniform, iar semințele scoase din fructe se întind la soare pe pături.

Semințele și drogurile obținute astfel se pun în saci și se trimite la locul competent (farmacie ori fabrică)

Prin împământarea plantelor medicinale la noi ajungem la un izvor de venit și de majorare a bogăției noastre naționale.

Plantele medicinale cele mai importante sunt următoarele:

Familia: Solanacee.

Mătrăguna.

Cireașa-codrului, doamna-codrului, împărăteasaburuenilor. (Atropa belladonna L.)

Plantă anuală, erbacee, cu tulpină ramificată frunze ovale, ascuțite, alterne; cele superioare câte 2, dintre cari una e mai mică; florile sale sunt de culoare brână și au forma unor clopote lungurețe, ce atârnă în jos cu gura. În floarește Iunie—Iulie. Este o buruiană ce crește peste 1 m. înălțime, trăește prin pădurile umbroase dela munți și dela dealuri în stare sălbatică.

Se poate și cultiva. Ii convin terenuri argiloase, bogate și bine gunoite. Sămănatul se face în două anotimpuri și în două feluri și anume:

După ce terenul s'a săpat bine și s'a gunoit, se așează semințele pe el și se acopăr cu frunze. Al doilea mod e sămănatul în paturi calde prin luna Martie, iar transplantarea răsadului prin luna Maiu—Iunie. Intre plante se cere să fie o distanță de 50 cm.

Se recoltează frunzele atunci când planta e în toiul înfloririi, iar uscarea lor se face în locuri umbroase. Rădăcinelē se recoltează numai în anul al doilea sau 3-lea.

Părțile întrebuințate sunt frunzele și rădăcinile, cari conțin alcaloiri puternici ca atropina întrebuințate la boale de ochi și hyosciamiu. Poporul le întrebuințează ca leac și la farmece.

Fructul său este o boabă (bacă) de culoare neagră, strălucitoare, înconjurată de sepalele verzi. Sămănând cu cireșele, boabele sale ușor pot fi mâncate de copii. Dacă din întâmplare vreun copil mănâncă astfel de fruct otrăvitor, are numai decât amețeli, apoi cade în nesimțire, ba chiar poate și muri. Pentru combaterea cazurilor de atrăvire cu mătrăguna se dă copiilor cafea neagră și vonitive puternice. Părțile uscate se vând în farmacie cu 50 lei kg. de frunze uscate și 65 lei rădăcinile (ratix.)

(Va urma.)

Cronica teatrală.

Săptămâna trecută publicul din Deva a avut ocaziunea să admire o piesă a lui Molnar F. scrisă în spiritul nou al teatrului din viitor „Moara roșie” cu dș. Poór Lili dela Cluj în rolul principal.

Piesa reprezintă nu în 3 acte obișnuite, desfășurarea acțiunii ci în 24 de tablouri, care și ca decor și aranjament tehnic pun la încercare un teatru dintr'un orașel ca al nostru. Dar atât montarea, cât și jocul artistic a făcut cinste direcțiunii și persoanelor, care au interpretat piesa fantastică, dar cu multe învățături morale folositoare. Se spune, că acest fel de teatru cu aranjarea acțiunilor în felul filmelor de cinematograf va fi teatrul viitorului. Nu ne mirăm că spiritului american, foarte primitiv de tot ce este fantastic în dimensiuni și efectuare tehnică, a primit piesa cu mare plăcere. Și aici piesa s'a repetat având în ambele sări sale plină.

S'a mai repetat iarăși „Căpitanul cântăreț”, despre care am amintit în numărul trecut al gazetei noastre. Pentru săptămâna aceasta și cele viitoare direcțiunea pregătește noi surprize publicului, având în pregătire mai multe opere și comedii de origine recentă în literatura dramatică.

Dela revizoratul școlar din Deva.

I.

Ca urmare a ordinului onor prefecturei No. 386/925 publicat în No. 10 al Gazetei Oficiale, Vă comunicăm că conform Art. 45 al Regulamentului comitetelor școlare, casierul comitetului școlar este de drept receptorul care va ține contabilitatea, registrele și archiva deosebită pentru comitetul școlar. Cum însă la noi nu în toate comunele avem receptori, Vă comunicăm că s'au luat dispozițiuni din partea Administrației Financiare ca pe viitor în comunele de reședință a percepției Dl. receptor, iar în celelalte comune Dl. notar cercual sau comunal va face pe casierul comitetului școlar. În urmare fie care comitet școlar va da în primire D-lui. Receptor sau notar registrele de contabilitate, cari apoi vor face (incăssările și plățile) conform regulamentului.

II.

Ca urmare la ordinul nostru No. 917/925 publicat în No. 18 al Gazetei oficiale, vă comunicăm că vi s'au espediat imprimatele necesare. Din tabloul ce-l veți primi dela primărie, veți compune carnetul, iar datele din carnet le veți sumiza și le veți trece în Tabloul rezumativ. Acest tablou ni-l veți înainta cât de iute posibil, dar cel mult până la 15 Iulie a. c. Acei diriginți și directori cari nu se vor conforma, nu vor primi chitanțele de leafă pe Iulie și August. Aceste lucrări trebuie să le facă și învățătoarele. Tipăriturile acelor comune cari nu au școala, sau a căror școale în lipsă de învățător nu funcționează, s'au trimis diriginților celor mai apropiați de acele comune. Aceștia vor cere tablourile dela primăriile respective și vor completa carnetul și tabloul rezumativ. Atragem atențiunea tuturor ca să se conformeze cu strictețe instrucțiunilor cs se pot vedea pe imprimate. Tabloul cerut prin ordinul nostru No. 917/925 aliniatul ultim, nu se mai face. Până acum s'au trimis imprimate în ordine alfabetică pentru comunele până la litera S. Pentru celelalte, precum și pentru școlile urbane se vor expedia ulterior, după ce se vor sosi dela Minister.

III.

În temeiul ordinului Inspectoratului Învățământului Sibiu No. 8905/925, publicăm mai jos tabloul învățătorilor minoritari din acest județ, cari au fost declarați ca promovați la examenul de limba română ce s'a ținut în vara anului 1924. Marton Andrei, Fekete Carol, Kovacs Ignatz din Aninoasa. Klier Francisc din Gura-barza, Károly Ludovic, Văd. Sarudi Elemér, Fekete Iosif Imre Maria, Dna. Fekete Iosif, Javorszki Etisaveta, Deák Evrin, Fodor Ida, Barabás Ioan, Klimbo Francisc din Vulcan, Tombacz Vendel din Băița, Krump Maria din Hunedoara, M. Patrona Hölzi din Hațeg, Lukhaub Maria din Ilia, Hartvig Friederic, Demeter Julia, Pero Alexandru, din Lupeni, M. Samuela Messinger, M. Teophila Piendl din Petroșeni, Martio Heinrich, Zuleger Iosif din Petroșeni, Kiss Iosif din Săcărâmbu, Fabian Stefan din Deva, Fülöp Albert din Hărău. Czirják Juliu din Hunedoara, Gyenge Samuil din Jeleđinți, Rety Stefan din Orăștie, Varga Kási Elena, Peter Margareta din Petroșeni, Farkas

Gruia din Turdaș, Leutschaft Juliu din Batiz, Herbert Friedrich din Bințiți, Schuster Juliu, Liebharut Ioan, Fer Wengel Rudolv din Orăștie, Schuster Zelma din Orăștie, Kenst Friedrich Carol din Petroșeni, Schuster Elsa din Romos, Gutt Olga din Brad, Dezmeri Iosif din Lupeni, Nemeth Alexandrina din Crișeni, Gruja Amalin din Turdaș, Sipós Ecaterina din Petrila Gragor Elisabeta din Ghelar, Bereczki Elena din Deva, Konya Elisabeta din Rapoltul mare, Thoroczka Irma din Jieți, Chaura Maria din Răcăștie Kristo Rozalia din Baia de Criș, Kőr-móczi Stefan din Simeria. Acei învățători cari nu sunt cuprinși în acest tablou se vor prezenta la examen în vara anului curent, Data examenului se va comunica ulterior.

VI.

D-l Francisc Balaj, Director la școala primară din orașul Arad, după o muncă și experiență de 30 ani, a întocmit o hartă a României Mari în relief în culori, cuprinsă în cadru de carton. Intrucât harta prezentată o găsim foarte bună în predarea învățământului geografiei, și ca preț foarte efină, de oarece costă numai 40 Lei exemplarul, o recomandăm spre cumpărare de către Comitetele școlare și Direcțiunea școalelor primare de băieți și fete.

V.

Chitanțele de leafă pe Maiu s'au espediat pe adresele obicinuite în zina de 14 Maiu a. c. Fiecare învățător să-și ridice chitanța pentru achitare. În numărul proxim al Gazetei Oficiale (No. 22 sau 23) se va publica ordinul nostru No. 1234/925 în chestia sărbătorilor de fine de an (examen) Prin acest ordin s'a fixat ziua de încheiere (examen) pentru fiecare școală de stat, și grădina de copii, dela care nu se admite nici o abatere Sunteți invitați a studia ordinul și a vă conforma în tocmai.

VI.

Vă comunicăm spre știre și conformare copia ordinului Inspectoratului Învățământului Sibiu No. 7502/925 precum urmează: „Inspectoratul regional al învățământului Sibiu, Str. Mitropoliei 23. No. 7502—925, Domnule Revizor, Primim deplângeri la Inspectorat, că nu li se plătește transportul învățătorilor la cercurile culturale. Jurnalul consiliului de Ministri No. 465/924, hotărăște ca întregul personal al Statului-deci și învățătorii-au drept la diurne de deplasare după normele următoare: Învățătorii până la 800 Lei leafă de bază 120 Lei. Învățătorii de peste 800 Lei leafă de bază 150 Lei pe zi. În această sumă intră transportul și hrana. Deplăsările inv. la cercurile culturale făcându-se în interesul satelor, și art. 161 din lege specificând că „întreținerea învățământului primar este în sarcina comunelor” veți lua urgente-măsuri să se plătească învățătorilor câte 120 s'au 150 Lei pe zi după leafa de bază pe care o primesc-pentru toate zilele făcute la cercuri culturale, de către comitetele școlare, iar unde comitetele școlare n'au fonduri suficiente, plata să se facă de comună, care potrivit legi trebuie să completeze fondurile com. școlar când cei 14% n'ajung pt. întreținerea școlii. Sumele se vor putea ridica pe lângă chitanțe vizață de președintele cercului cultural, care certifică prezența la ședință.

Revizor școlar : V. Anastasiu.

INFORMAȚIUNI.

— Duminecă, în 24 l. c. se va ține în Deva congresul partidului liberal, la care vor lua parte aproape toți membri guvernului, în frunte cu dl primministru Ionel I. Brătianu.

— Deces. Duminecă în 17 l. c. a fost înmormântat sergentul major de poliție Samuil Maroși, în etate de 54 ani și 31 ani de serviciu.

— Aviz. La concursul „Tinerimei Române”, ținut în 20 Mai a. c. în București cu elevii designați de școlile secundare ale țării, lucrarea elevului Leontin Pârnu de clasa VIII. a liceului „Decebal” din Deva a fost premiată. Elevul distins va pleca la București ca în 21 Mai să primească recompensele la Ateneu, în fața Ministrului de Instrucțiune, dela societate.

— Publicațiune. În conformitate cu Inaltul Decret No. 3108 publicat în Monitorul Oficial No. 95 din 3 Mai 1925: Se pune în vedere tuturor ofițerilor de rezervă de pe teritoriul orașului Deva să raporteze acestui Cerc de Recrutare Orăștie prin scrisoare recomandată în termen de una lună, adică până la 10 Iunie 1925, domiciliul cu Str., No. și dacă posedă echipamentul complet. Odată cu aceasta comunicare va raporta tot prin scrisoare recomandată, Regimentului sau serviciului la care este repartizat, Cercul de Recrutare pe raza căruia își are domiciliul stabil. Polițai: C. Georgescu.

— Aviz. Dl. dr. Adolf Marton medic pentru morhuri intetne și de copii și soție-sa, d-na dr. Hedda Lányi medic-dantist, reîntorcându-se din călătoria de studii, și-au reînceput iarăș ordonanțele.

182 1 1

— Primarul orașului Petroșeni, dl Dr. George Dregan, în urma urma unor întrigi, a dimisionat din post.

— Orchestra Reg. 4 Grăniceri va cânta în fiecare Marți, Joi și Duminecă, între orele 5—8 p. m. în parcul orașenesc.

— Aviz. În baza Regulamentului de aplicarea legii pentru înființarea camerelor de Agricultură să înființezează cameră de agricultură și în orașul nostru. În scopul acesta sunt de a să compune listele alegătorilor. Au dreptul de alegător toți cetățenii români cari întrunesc vreuna din următoarele condiții: a) Să fie agricultor, sau crescător de vite având, că proprietatea cel puțin 3 hectare adică circa 5 jugere cadastrale. b) Să fie arăndaș având în arândă 10 hectare adică circa 17 jug. cadastr. c) Să fie pomicultur, viticultur, agricultor, horticultură, proprietar, sau arăndaș, cu cel puțin 1 hectar adică circa 2 jugăre cadastrale. d) Să fie proprietar de pădure cu o întindere de cel puțin 5 hectare adică circa 8 și jumătate jug. cadastrale. e) Absolvenții cu diplomă ai școlilor de agricultură, silvicultură, medicină veterinară. f) Absolvenții școalelor publice de toate gradele și ai școalelor particulare recunoscute de stat. g) Asociațiile cu caracter agricol, Zootehnic, sau silvic. Sunt invitați cei interesați, că în zilele de 18, 19 și 20 Maiu a. c. d. m. oarele 4—6 să se însinue la Primăria sala Nr. 4 pentru înscriere în liște. Observ, că introducerea în liște este obligătoare. Deva, la 12 Maiu 1925. Herbay primar.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că

am redeschis iarăși restaurantul „CASINA”.

Precum în trecut, astfel și acum servesc mâncări și beuturi de prima calitate. Buffe. Serviciu prompt.

119 1 1

Muzică în fiecare seară.

Rog sprijinul onoratului public:

IOAN DODA.

— O placă comemorativă pentru Aurel Vlaicu a doua zi de Rusali, despărțământul „Astra” Orăștie în conlucrare cu liceul „Aurel Vlaicu” din Orăștie va bate o placă comemorativă pe casa din Bințiși unde s'a născut Aurel Vlaicu întâiul percusor al desrobirei noastre naționale. Această solemnitate se va desfășura în cadrele unor serbări cultural-poporale. Invităm deci pe toți cei ce simt românește, a contribui cu prezența lor la ridicarea nimbului acestor serbări. În ziua de mai sus înainte de amiază, în biserică de acolo, se va oficia un parastas întru odihnirea mult regretatului aviator Aurel Vlaicu. După amiază se va desfășura programul serbării, care program se va comunica ulterior prin ziare. Tot cu această ocaziune, Cercul studenților universitari Hunedoreni, vor pune bazele întâieii bibliotecii culturale în frunțașă comună Bințiși.

— Școalele primare din comunele Uroiș, Banpotoc, Rapolitul Mare și Mic au serbat ziua de 10 Mai prin o frumoasă excursie, făcută la „Dealul Uroișului”, unde elevii au delectat publicul prezent cu cântări, declamări și dansuri naționale.

— Baea sărată din dosul cetății s'a deschis deja și stă la dispoziția publicului în fiecare zi.

— Joi, 21 I. c. se va deschide restaurantul din Grădina publică.

— Atelierul de țesut al Reuniunii femeilor române din Deva, instalat în edificiul institutului de credit „Decebal”, confecționează cele mai frumoase țesături cu motive românești Atragem atențiunea publicului asupra acestui atelier.

— Croitoreasă bună lucrând independent, se recomandă pentru lucru la case private. 158 2 2

Giranți: I. Sântimbreaș, I. Mișu.

Poșta Redacției.

Dlul A. I. Hondol. Scrisoarea trimisă nu V'am putut-o publica în întregime, din lipsa de spațiu, am făcut însă un scurt extras din cele spuse de D-ta. Salutări.

Aviz!

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că

Joi, în 21 Mai

voiu deschide RESTAURANTUL din Grădina Publică.

În fiecare seară muzică, cântând Orchestra militară a Reg. 4 Gr. și primul taraf de lăutari. Mâncări și beuturi bune.

Rog sprijinul onoratului public:
IOAN DODA, cafenar.

164 1 1

De vânzare

163 1

un covor persian, un dulap pentru acte (scrisori), o garnitură de salon și două sobe (cuptoare) pentru cărbuni.

Adresa la administrația Gazeta Hunedoarei.

Afișați în Gazeta Hunedoarei!

Tipografia V. LAUFER instalată cu motor electric, Deva.

Cele mai bune fotografii sunt acelea, cari se fac la domiciliu!

Mă deplasez și în provincie oricând și pentru orice fotografii. Primesc copii în dimensiuni mai mari.

W. KOZIARSKY
fotograf, Deva.
In casele d-lui Dr. Szegő.

Casă de vânzare!

În Deva, Str. Principele Carol No. 66 cu camere moderne neeseptionabile, cameră pentru baie, parc frumos, grădină mare cu pomi.

Locuința se poate ocupa imediat.
Informațiuni la aceiaș adresă. 131 3

Grații, uși, ferestri de fier, șuruburi

CINE

voeste să-și aranjeze apaduct și cameră pentru baie, să se adreseze cu deplină încredere la firma de 23 ani existentă a lui

Ștefan Szemenyei
din Deva, Str. Principele Carol,

dela care va primi lucru bun, solid și punctuos, pe lângă

prețuri convenabile.

Cereți oferi de prețuri!

Construcții de fier și lăcătușerie!

REPARARE DE MAȘINI AGRICOLE ȘI MOTOARE!

Pompe, rezervoare pentru apă, apaducte!

147 3 26

Doi băeți din familie bună

se primesc ca ucenici pentru
LIBRĂRIA V. LAUFER, DEVA.

Aviz.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public, că în cafeneaua și restaurantul meu „Transylvania” din Deva, Str. Mihail Eminescu Nr. 1,

se servesc mâncări de casă bune și gustoase, beuturi curat manipulate, ca: vinuri de Ighiu, berea renumită Dreher-Haggenmacher. Sistem nou de menu pentru amează Lei 20, menu pentru cină Lei 18.

Serviciu prompt!

Rog sprijinul on. public:

ISAC RAFAEL, proprietar.

161 1 3

Căutăm spre închiriere pe lunile Iulie și August

un edificiu mai mare, la poziție higienică, pentru petrecerea copiilor

pe timpul de vară, în apropierea unui râu potrivit pentru scaldă și după posibilitate aproape de cale ferată. Oferte cu descrierea amănunțită și condițiunile se trimit prin intermediul administrației.

159

1 1

STAMPILE

DE ARAMĂ ȘI CAUCIUC, STAMPILE DE CIARĂ, VIGNETE GRAVATE, TABLIȚE DE EMAIL ȘI STAMPILE DE OȚEL

primește spre executare precisă și cu gust și livrează în timpul cel mai scurt

LIBRĂRIA ȘI TIPOGRAFIA
V. LAUFER, DEVA.

PIATA UNIRII
No. 16.

G. LENGYEL, DEVA

PIATA UNIRII
No. 16.

MECHANIC ȘI INTREPRINZĂTOR DE APADUCT

Repar totfelul de mașini cu vapori, motoare de benzină, gaz și ulei brut. Efectuesc repede și garantez reparări la mașini (batoze) de treerat. Sudetez părți rupte și osii tocile de mașini. — Căptușesc laghere (boșe) de aramă, cu cel mai bun metal englezesc. — Efectuesc cu specialitate montarea și aranjarea de apaducte. — Primesc montarea de apaducte pentru orașe, institute și edificii private; canalizari, conducte pentru apă murdară etc. Pregătesc și montez băi de abur, aranjamente de băi pentru institute, hoteluri, spitale. — Efectuesc și pentru edificii private, aranjarea și montarea pentru încălzitul cu vapori, apă caldă și gaz. — Efectuesc aranjarea camerelor de baie, conform pretențiilor celor mai moderne. — Pregătesc bazine pentru apă, țintuite și în rame de vinclu. — Recomand, garantând, escelentele pompe de apă aspirative și compresive, cu funcționare

dublă, sistem german.

136 4 52

Preliminare pun la dispoziția On. Public fără nici o taxă. — Reclamat fiind, merg și în provincie. La cereri în scris, dau ori ce îndrumări de specialitate.

Cenzurat. Comand. Pieței: Locotenent Ilie Liță